

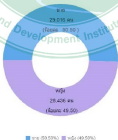
บทที่ 4

ผลการศึกษา

การสำรวจข้อมูลรายครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงใน ปี 2559 จำนวน 20 แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงวัดจันทร์ ห้วยหลวง สะโละ ผาตั้ง หมองเขียว แก่น้อย แม่สะป๊อก หมอกจ๋าม ขุนแปะ แม่ทาเหนือ พระบาทห้วยต้ม ขุนวาง ห้วยส้มปอญ แม่แอ ปางอู๋ อินทนนท์ ห้วยเล็ง ปิงค่า อย่างขาว และปางตะ โดยมีความครัวเรือนที่อยู่จริงทั้งหมด (ตามทะเบียนราษฎร) จำนวน 22,605 ครัวเรือน และจำนวนครัวเรือนที่สำรวจได้จำนวน 14,273 ครัวเรือน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์ผู้แทนครัวเรือน จำแนกแบบสัมภาษณ์เป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านการถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน

ผลการสำรวจคือ มีจำนวนประชากรที่สำรวจได้ทั้งหมด 57,452 คน มีสัดส่วนของประชากรเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน โดยเพศชายจำนวน 29,016 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 และเพศหญิงจำนวน 28,436 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 (ภาพที่ 4.1) มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 4.53 คน และมีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.23 คน พบว่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปางอู๋ อินทนนท์ แม่แอ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยมากที่สุด คือ 9.90 8.26 และ 5.08 คน ตามลำดับ และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ทาเหนือ สะโละ ปางตะ มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 3.35 3.16 และ 2.92 คน ตามลำดับ ส่วนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปางอู๋ แม่แอ ห้วยหลวง มีแรงงานในครัวเรือนโดยเฉลี่ยมากที่สุด คือ 5.36 2.87 และ 2.71 คน ตามลำดับ และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหมอกจ๋าม สะโละ ปางตะ ในครัวเรือนโดยเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ 1.24 1.13 และ 1.09 คน ตามลำดับ (ตารางที่ 4.1)

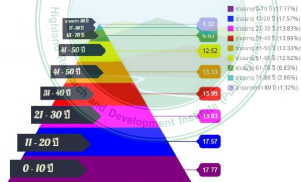
ภาพที่ 4.1 สัดส่วนเพศชายและเพศหญิงของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

ตารางที่ 4.1 สัดส่วนจำนวนประชากร จำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ย และจำนวนแรงงานในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

ศูนย์	จำนวนครัวเรือน ที่มีสำรวจได้	เพศ		จำนวน สมาชิก	จำนวน แรงงาน
		ชาย	หญิง		
วัดจันทร์	868	1,732 (51.83)	1,610 (48.17)	3.85	2.05
ทุ่งหลวง	714	1,647 (51.52)	1,550 (48.48)	4.48	2.71
สะโงะ	504	784 (49.15)	811 (50.85)	3.16	1.13
มาตัง	315	714 (52.26)	707 (47.74)	4.7	1.85
หนองเขียว	513	1,173 (50.32)	1,158 (49.68)	4.05	2.58
ผาฮ้อย	507	1,059 (49.98)	1,060 (50.02)	4.18	1.97
แม่สอยป๊อก	365	670 (50.34)	661 (49.66)	3.65	2.01
หมอกจำนงค์	995	1,688 (49.69)	1,709 (50.31)	3.41	1.24
ขุนแม่ประ	421	942 (50.84)	911 (49.16)	4.02	2.60
แม่ปานเหนือ	1,206	2,001 (49.58)	2,035 (50.42)	3.35	1.57
พระบาทห้วยต้ม	1,737	3,704 (49.80)	3,734 (50.20)	4.29	2.13
ขุนวาง	283	688 (51.92)	637 (48.08)	4.68	2.70
ห้วยส้มป่อย	410	766 (51.27)	728 (48.73)	3.64	2.20
แม่สอ	461	1,215 (51.83)	1,129 (48.17)	5.08	2.87
ป่างิ้ว	789	2,022 (51.69)	1,890 (48.31)	9.90	5.36
ฮินทอนกัณฑ์	1,137	2,411 (51.32)	2,287 (48.68)	8.26	2.33
ห้วยมดิ่ง	1,061	2,005 (49.98)	2,007 (50.02)	3.78	1.82
ปิงคำ	432	1,064 (50.26)	1,053 (49.74)	4.90	2.54
อ่าขาง	764	1,621 (49.12)	1,679 (50.88)	4.32	1.76

ศูนย์	จำนวนครัวเรือน ที่มีสำรวจได้	เพศ		จำนวน สมาชิก	จำนวน แรงงาน
		ชาย	หญิง		
ปางตะ	729	1,050 (49.30)	1,080 (50.70)	2.92	1.09
รวม	14,273	29,016 (50.50)	28,436 (49.50)	4.53	2.23

เมื่อพิจารณาช่วงอายุของสมาชิกครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง พบว่า เป็นรูปปิรามิด โดยมีฐานปิรามิดเป็นวัยเด็กอยู่ในช่วงอายุ 0-10 ปี และมีสัดส่วนลดลงตามอายุที่มากขึ้น ผู้สูงอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป มีสัดส่วนน้อยกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด แสดงให้เห็นว่า ประชากรในพื้นที่โครงการหลวงมีอัตราพึ่งพิงที่เป็นเด็ก ในสัดส่วนที่มากกว่าผู้สูงอายุ โดยสัดส่วนช่วงอายุของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 0-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.77 ส่วนช่วงอายุมากกว่า 80 ปี มีสัดส่วนช่วงอายุของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 1.32 (ภาพที่ 4.2) พบว่าในช่วงอายุ 0-10 ปี ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมาตั้ง มีสัดส่วนช่วงอายุของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 25.73 และในช่วงอายุมากกว่า 80 ปี ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปางตะ มีสัดส่วนช่วงอายุของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 3.24 (ตารางที่ 4.2)

ภาพที่ 4.2 สัดส่วนช่วงอายุของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

ตารางที่ 4.2 สัดส่วนช่วงอายุของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

ศูนย์	ช่วง อายุ 0-10 ปี	ช่วง อายุ 11-20 ปี	ช่วง อายุ 21-30 ปี	ช่วง อายุ 31-40 ปี	ช่วง อายุ 41-50 ปี	ช่วง อายุ 51-60 ปี	ช่วง อายุ 61-70 ปี	ช่วง อายุ 71-80 ปี	อายุ มากกว่า 80 ปี
วัดขันหมาก	16.13	17.30	16.13	15.44	14.81	10.35	5.98	2.42	1.44
ทุ่งหลวง	17.39	16.52	17.45	16.86	13.92	9.60	4.75	2.16	1.35
สอโง้ง	13.23	13.73	10.91	14.42	15.42	18.06	8.90	3.70	1.63
ผาตั้ง	25.73	24.51	13.03	9.99	9.66	9.86	4.12	2.23	0.88
หนองฮีเว	19.79	19.74	14.08	11.50	13.39	12.75	6.39	1.76	0.60
แก้งน้อย	25.17	21.00	11.28	12.98	12.32	13.00	9.14	2.27	0.85
แม่ตะปอก	15.78	16.00	13.07	15.48	15.70	13.60	5.56	3.16	1.65
หมอกจำน	15.43	16.49	9.30	11.10	15.13	15.75	11.39	4.30	1.12
ขุนแปะ	17.54	18.56	15.06	13.98	13.92	11.23	6.10	1.89	1.73
แม่พริก	10.98	10.33	9.74	12.31	15.11	22.72	12.07	4.24	3.10
พระบาทห้วยต้ม	20.52	19.27	14.55	15.18	11.86	9.41	5.75	2.53	0.94
ขุนวาง	17.43	19.70	18.64	15.85	13.28	8.53	4.53	1.28	0.75
ห้วยฮักน้อย	16.93	13.59	14.73	18.61	14.52	11.98	5.82	2.54	1.27
แม่สอ	18.73	18.56	17.92	15.87	12.88	8.75	3.71	2.39	1.19
ป่าห้วย	18.97	22.37	16.95	15.06	11.12	7.94	5.29	1.79	0.92
อิมพูน	17.33	15.86	16.48	17.82	13.03	10.69	5.04	2.75	1.02
ห้วยแม่	17.85	16.77	10.39	11.07	15.40	14.56	9.10	3.58	1.32
ป่าคำ	25.18	20.60	14.83	13.65	9.59	8.64	5.15	1.70	0.66
อ่าวช้าง	20.67	21.00	13.30	13.42	12.73	11.18	5.35	1.64	0.73
ป่าตม	7.18	9.44	8.73	9.30	12.82	24.13	16.38	8.78	3.24
รวม	17.77	17.57	13.83	13.99	13.33	12.52	6.83	2.85	1.32

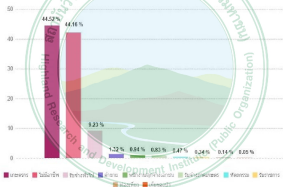
ด้านข้อมูลการศึกษาของสมาชิกครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง พบว่า สมาชิกครัวเรือนโดยส่วนใหญ่ได้รับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 36.63 ของสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด อยู่ระหว่างการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 28.25 และไม่ได้มีการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 33.12 โดยสัดส่วนของสมาชิกครัวเรือนที่ได้รับการศึกษานั้น ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนปลายมีสัดส่วนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 41.44 รองลงมาจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นคิดเป็นร้อยละ 21.58 และจบการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 0.47 (ภาพที่ 4.3) เมื่อพิจารณาารายศูนย์พบว่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่พริก มีสัดส่วนของสมาชิกในครัวเรือนจบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลายมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 62.23 (ตารางที่ 4.3)

ภาพที่ 4.3 สัดส่วนการศึกษาของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง
ตารางที่ 4.3 สัดส่วนการศึกษาของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

ศูนย์	ประถมศึกษาตอนต้น	ประถมศึกษาตอนปลาย	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ปวช.	ปวส.	สุก ปริญญาตรี	ปริญญา ตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี
วัดจันทร์	2.51	26.20	19.58	27.46	1.81	6.27	0.77	14.77	0.63
ทุ่งหลวง	3.82	35.53	26.50	20.98	1.54	3.33	0.49	7.64	0.16
สะเมิง	6.83	52.05	16.94	13.39	1.78	2.60	0.27	5.60	0.55
แม่ต๋ำ	4.91	38.67	27.90	21.35	1.66	2.76	0.28	1.93	0.28
หนองเขียว	7.37	35.11	32.13	18.81	1.41	1.57	0.00	3.45	0.16
แม่มณี	23.17	21.00	11.28	12.98	12.32	11.00	5.14	2.27	0.85
แม่สะป๊อก	4.96	59.09	17.56	10.74	1.45	1.03	0.41	4.75	0.00
หมอกจำพ๋	15.43	16.49	9.30	11.10	15.13	15.75	11.39	4.30	1.12
ขุนแม่	3.60	46.87	28.76	11.98	2.13	2.13	0.27	4.13	0.13
แม่ทาเหนือ	3.34	65.23	10.43	11.45	2.42	3.34	0.11	3.34	0.35
ห้วยบาทหัวส้ม	9.21	53.70	22.22	10.87	0.63	0.29	0.10	2.88	0.10
ขุนวาง	3.80	32.89	20.91	24.71	3.42	5.89	0.19	7.98	0.19
ห้วยหินป้อ	3.31	44.63	24.13	15.34	0.83	1.98	0.30	8.93	0.17
แม่เฒ่า	5.10	31.89	28.31	18.76	3.69	2.93	0.33	8.68	0.33
ปางอู่	2.68	34.91	30.10	19.39	2.29	3.15	0.55	6.70	0.24
หินทนต์	3.99	47.28	23.41	15.53	2.00	2.25	0.15	5.04	0.35
ห้วยม้ง	2.65	58.61	13.01	14.02	1.30	1.24	0.23	7.09	1.86
ปึงก่า	5.64	30.64	35.40	18.35	2.60	1.59	0.14	5.20	0.43
อ่าทาว	8.19	42.36	23.31	15.12	3.15	3.94	0.16	3.62	0.16
ปางทะ	2.00	55.64	10.36	16.91	1.52	3.45	0.18	8.61	1.33
รวม	6.13	41.44	21.58	16.48	3.15	3.82	1.08	5.85	0.47

จากผลการสำรวจ พบว่า สมาชิกครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีสัดส่วนการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 44.52 รองลงมาเป็นการรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 9.23 ส่วนการเก็บของป่ามีสัดส่วนการประกอบอาชีพน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.05 (ภาพที่ 4.4) ข้อสังเกตคือ สมาชิกครัวเรือนมีสัดส่วนที่ไม่ได้ประกอบอาชีพในสัดส่วนที่มากในวัยที่ถึง คือ ผู้สูงอายุและเด็ก คิดเป็นร้อยละ 42.15 เมื่อพิจารณารายศูนย์พบว่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงที่มีสัดส่วนของสมาชิกครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดคือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยส้มป่อย คิดเป็นร้อยละ 58.50 ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงที่มีสัดส่วนของสมาชิกครัวเรือนที่ประกอบรับจ้างทั่วไปมากที่สุดคือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอินทนนท์ คิดเป็นร้อยละ 38.09 และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงที่มีสัดส่วนของสมาชิกครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเก็บของป่ามากที่สุดคือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอ่างช้าง คิดเป็นร้อยละ 0.24 ส่วนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงที่มีการไม่ได้ประกอบอาชีพมากที่สุดคือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงผาตั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.87 ซึ่งเป็นศูนย์พัฒนาโครงการหลวงที่มีสมาชิกในครัวเรือนที่มีสัดส่วนวัยที่ถึงในวงอายุ 0-10 ปีมากที่สุด (ตารางที่ 4.4) %

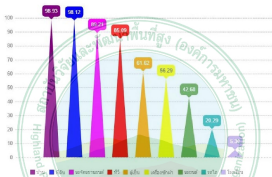
ภาพที่ 4.4 สัดส่วนอาชีพของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

ตารางที่ 4.4 สัดส่วนอาชีพของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

หน่วย : ร้อยละ

ศูนย์	อาชีพหลัก										
	ไม่มีอาชีพ	เกษตรกร	รับจ้างทั่วไป	รับจ้างภาคเกษตร	ค้าขาย	พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน	รับราชการ	เก็บของป่า	ท่องเที่ยว	หัตถกรรม	รวม
วัดจันทร์	38.69	50.51	5.48	0.90	2.90	1.20	0.06	0.21	0.03	0.03	100.00
ทุ่งหลวง	37.85	55.99	4.01	0.06	0.47	0.97	0.56	0.03	0.06	0.00	100.00
สะโงะ	37.55	34.55	20.19	0.00	3.32	2.70	0.31	0.13	0.06	1.19	100.00
เกด้าง	52.87	36.70	4.12	1.82	0.34	0.14	0.07	0.07	0.81	0.07	100.00
หนองเขียว	43.09	50.69	4.20	0.04	0.43	1.20	0.13	0.00	0.13	0.09	100.00
นากน้อย	46.86	45.39	6.13	1.04	0.19	0.14	0.00	0.00	0.05	0.00	100.00
แม่ตะปอก	36.36	51.39	7.89	1.65	1.35	0.53	0.15	0.08	0.45	0.15	100.00
หนองจ๋าน	42.92	33.91	15.54	2.74	1.30	0.62	0.00	0.06	0.29	2.62	100.00
ขุนแปะ	35.60	53.11	7.84	0.00	1.08	1.78	0.44	0.00	0.00	0.15	100.00
แม่ทาเหนือ	33.13	45.91	13.10	2.65	3.15	0.50	0.07	0.02	0.00	1.46	100.00
พระบาทห้วยต้ม	47.10	33.89	15.65	0.07	0.69	0.24	0.17	0.01	0.00	2.18	100.00
ขุนวาง	40.68	53.74	2.79	0.08	0.83	1.28	0.38	0.06	0.08	0.08	100.00
ห้วยเขมปอ	35.94	53.50	3.41	0.33	1.14	0.60	0.07	0.00	0.00	0.00	100.00
แม่ส	41.13	55.72	2.13	0.00	0.30	0.38	0.34	0.00	0.00	0.00	100.00
ป่าตุง	44.10	53.43	1.28	0.20	0.56	0.33	0.00	0.00	0.05	0.05	100.00
อินทนนท์	46.28	12.89	38.09	0.84	0.88	0.04	0.31	0.13	0.35	0.20	100.00
ห้วยเก้ง	44.47	47.98	3.04	0.79	1.70	1.35	0.02	0.00	0.05	0.20	100.00
ปัวคำ	52.05	43.84	2.26	0.00	0.94	0.24	0.43	0.05	0.00	0.19	100.00
อ่างช้าง	45.21	38.39	12.70	2.27	0.70	0.21	0.03	0.24	0.18	0.06	100.00
ป่าละ	37.84	36.67	10.99	0.19	6.34	4.65	3.05	0.00	0.05	0.23	100.00
รวม	42.16	44.52	9.23	0.83	1.32	0.94	0.34	0.05	0.14	0.47	100.00

ในส่วนข้อมูลทรัพย์สินในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของครัวเรือนนั้น จากแบบสัมภาษณ์จะประกอบไปด้วย ที่ดิน บ้าน โรงเรือน รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถโมโตไซด์ ตู้เย็น เครื่องซักผ้า (ภาพที่ 4.5) พบว่า จำนวนครัวเรือนส่วนใหญ่มีสัดส่วนของการเป็นเจ้าของบ้าน ที่ดิน รถจักรยานยนต์ มอเตอร์ไซด์ คิดเป็นร้อยละ 98.93 , 98.12 , 89.21 , 85.09 ตามลำดับ และทรัพย์สินในครัวเรือนที่มีสัดส่วนของการเป็นเจ้าของน้อยที่สุดคือ โรงเรือน และรถโมโตไซด์ คิดเป็นร้อยละ 5.30 และ 20.26 ตามลำดับ ซึ่งในแต่ละศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีสัดส่วนของข้อมูลทรัพย์สินในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของครัวเรือนไม่แตกต่างกันมาก (ตารางที่ 4.5)

ภาพที่ 4.5 สัดส่วนการมีทรัพย์สินของครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

ตารางที่ 4.5 สัดส่วนการมีทรัพย์สินของครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

ศูนย์	ที่ดิน	บ้าน	โรงเรือน	รถยนต์	รถจักรยานยนต์	รถโมโตไซด์	ทีวี	ตู้เย็น	เครื่องซักผ้า
วัดจันทร์	100.00	100.00	0.46	45.16	90.67	32.14	88.25	58.64	56.45
ทุ่งหลวง	99.72	99.72	1.68	68.88	93.28	47.76	88.24	44.54	48.04
สะเมิง	97.62	99.01	0.60	33.53	88.29	20.24	96.83	93.06	79.56
ลำคัง	100.00	100.00	2.86	52.70	79.37	0.00	90.16	61.90	64.76
หนองเขียว	99.65	100.00	0.52	26.78	91.48	2.96	89.91	83.48	46.96
แก่งน้อย	97.83	98.42	0.59	28.99	87.57	3.75	81.26	73.57	63.71
แม่สเปียง	100.00	100.00	13.70	32.05	89.32	30.68	76.99	43.56	40.00
หนองก้าม	93.87	99.80	0.30	28.84	83.32	9.95	93.97	91.66	58.59
ขุนลา	100.00	100.00	6.18	57.72	84.32	39.90	74.58	26.84	29.45
แม่ทาเหนือ	99.92	99.75	0.66	47.51	93.03	24.38	97.26	95.94	84.49
พระบาทห้วยต้ม	93.78	99.14	0.23	35.29	91.13	2.48	87.05	38.00	39.72

ศูนย์	ที่ดิน	บ้าน	โรงเรียน	รถยนต์	รถจักรยานยนต์	รถไถ	ทีวี	ตู้เย็น	เครื่องซักผ้า
ขุนวาง	100.00	100.00	25.80	62.90	93.99	31.80	86.22	60.42	66.43
ห้วยสักน้อย	100.00	100.00	4.39	38.78	81.95	39.27	30.73	8.29	9.76
แม่ส	100.00	100.00	9.98	62.26	96.53	26.46	95.23	54.45	70.28
ปางฝุ่ง	100.00	100.00	0.89	55.01	92.40	17.87	82.00	57.67	49.43
อินทนนท์	99.56	99.56	24.36	45.73	89.36	42.30	72.03	31.40	33.33
ห้วยแอ่ง	100.00	100.00	0.47	42.51	91.80	9.90	96.42	86.43	75.68
ปิงค่า	100.00	100.00	2.55	55.09	91.67	1.16	91.67	76.39	50.69
อ่างช้าง	81.54	84.42	9.16	21.34	82.46	0.79	84.42	47.38	69.76
ปางตะ	98.90	98.77	0.55	52.54	92.18	21.95	98.49	98.77	88.61
รวม	98.12	98.93	5.30	42.68	89.21	20.29	85.09	61.62	56.29

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน

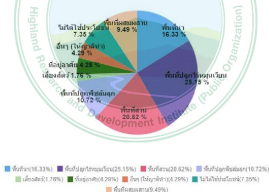
การถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดินนั้น จากการสำรวจข้อมูลรายครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ผลการสำรวจพบว่า ครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีพื้นที่ถือครองทั้งหมดโดยเฉลี่ย 12.98 ไร่/ครัวเรือน โดยแบ่งเป็นพื้นที่อยู่อาศัยโดยเฉลี่ย 0.51 ไร่/ครัวเรือน (ร้อยละ 3.96) พื้นที่เกษตร 11.75 ไร่/ครัวเรือน (ร้อยละ 90.50) และพื้นที่เช่า 0.72 ไร่/ครัวเรือน (ร้อยละ 5.54) เมื่อพิจารณาารายศูนย์ฯ พบว่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปางค่า มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดโดยเฉลี่ยมากที่สุดคือ 23.41 ไร่/ครัวเรือน และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปางตะ มีพื้นที่ถือครองทั้งหมดโดยเฉลี่ยน้อยสุดคือ 4.29 ไร่/ครัวเรือน (ตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 พื้นที่ถือครองของครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

ศูนย์	พื้นที่ถือครองทั้งหมด (ไร่)	(ร) ที่อยู่อาศัย (ไร่)	พื้นที่เกษตร (ไร่)	พื้นที่เช่า ทั้งหมด (ไร่)
วัดจันทร์	9.00	0.93	8.03	0.04
ห้วยสัก	11.64	0.50	11.07	0.07
สะโงะ	8.32	0.42	5.20	2.70
ผาผึ้ง	22.14	0.44	20.14	1.55
หนองเขียว	18.85	0.57	15.38	2.90
นกน้อย	21.62	0.66	20.25	0.71
แอ่งบึง	8.46	0.54	7.70	0.23
หมอกจำ	7.52	0.50	6.41	0.61
ขุนแปะ	8.75	0.47	8.23	0.05
แม่ทาเหนือ	6.15	0.55	5.38	0.21
พระบาทห้วยต้ม	10.26	0.41	8.48	1.36
ขุนวาง	12.92	0.63	12.22	0.06
ห้วยสักน้อย	9.77	0.44	9.31	0.02
แม่ส	16.02	0.53	15.13	0.37
ปางฝุ่ง	22.31	0.44	21.62	0.25
อินทนนท์	8.76	0.48	8.21	0.06
ห้วยแอ่ง	21.49	0.41	20.35	0.72

ศูนย์	พื้นที่โครงการทั้งหมด (ไร่)	(1) ที่อยู่อาศัย (ไร่)	พื้นที่เกษตร (ไร่)	พื้นที่ป่า ทั้งหมด (ไร่)
ปิงคำ	23.41	0.40	21.40	1.60
อ่างยาง	7.96	0.22	7.46	0.29
ปางพระ	4.29	0.72	3.00	0.57
รวม	12.98	0.51	11.75	0.72

เมื่อพิจารณาสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ผลการสำรวจพบว่า มีสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกไร่หมุนเวียน เช่น ข้าวไร่ ข้าวโพด มากที่สุดโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 25.15 รองลงมาคือสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำสวน เช่น ปลูกไม้ผล/ไม้ยืนต้น และมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกข้าว เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 20.62 และ 16.33 ตามลำดับ (ภาพที่ 6) และครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินในการเลี้ยงสัตว์ น้อยสุดโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 1.76 เมื่อพิจารณาจากศูนย์ พบว่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปางอ้อ มีพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกไร่หมุนเวียนมากที่สุดเฉลี่ย 63.21 ไร่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอ่างยาง มีพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำสวนมากที่สุดเฉลี่ย 60.83 ไร่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยโฮ้ง มีพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกข้าวมากที่สุดเฉลี่ย 40.62 ไร่ และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย มีพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินในการเลี้ยงสัตว์มากที่สุดเฉลี่ย 13.43 ไร่ (ตารางที่ 4.7)

ภาพที่ 4.6 สัดส่วนการใช้ประโยชน์ของที่ดินของครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

ตารางที่ 4.7 สัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินของครัวเรือนโดยเฉลี่ยของพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

หน่วย : ไร่/ละ

ศูนย์	พื้นที่ป่า	พื้นที่ปลูกไร่ หมุนเวียน	พื้นที่สวน	พื้นที่ปลูกพืช ยืนผล	เลี้ยงสัตว์	ที่อยู่อาศัย	อื่นๆ (ไม้ ยาสูบ)	ไม่ได้ใช้ประโยชน์	พื้นที่ ผสมผสาน	รวม
วัดจันทร์	34.43	9.60	15.50	8.70	1.18	10.37	6.40	13.82	0.00	100.00
ทุ่งหลวง	33.57	5.61	20.39	13.59	3.61	6.34	5.14	8.77	5.19	100.00
สะโงะ	40.62	32.52	8.81	1.02	0.13	5.10	5.68	1.57	4.58	100.00
ผาตั้ง	0.66	51.73	22.88	4.11	0.00	1.81	5.88	12.94	0.00	100.00
หนองเขียว	1.14	75.40	7.89	0.58	0.18	2.92	1.28	0.36	10.54	100.00
นาบ่อ	5.06	17.49	13.07	5.27	8.85	0.68	18.20	6.74	24.64	100.00
แม่ตะปอก	38.97	12.63	14.88	17.88	1.23	6.26	0.00	6.08	2.09	100.00
หนองจ๋าม	10.96	10.15	17.16	8.01	13.43	0.96	13.72	10.92	14.70	100.00
ขุนลาปะ	24.34	15.85	2.50	31.38	0.34	5.03	0.75	11.37	8.43	100.00
แม่พางเหนือ	28.13	5.47	20.86	13.45	1.73	8.46	4.18	3.96	11.75	100.00
พระบาทน้อย	6.57	62.84	13.02	0.27	0.00	4.07	0.31	9.53	3.38	100.00
ขุนวาง	20.62	2.17	25.75	18.43	1.48	6.30	1.40	6.35	19.51	100.00
หัวแม่ป๋าย	28.49	10.15	13.95	25.33	0.52	4.55	0.87	14.06	2.07	100.00
แม่ส	11.22	1.56	48.62	10.09	0.95	3.17	2.26	8.95	15.08	100.00
ปางมู่	6.74	63.21	3.17	9.01	0.23	1.98	1.16	10.51	3.98	100.00
อินทนนท์	27.48	13.88	8.27	20.69	0.61	5.38	10.14	15.49	2.04	100.00
หัวแม่	9.88	38.96	52.83	0.14	0.02	1.86	2.84	1.85	11.61	100.00
ป่าคำ	1.42	48.87	31.01	0.88	0.00	1.78	3.37	5.03	7.64	100.00
อ่างช้าง	0.79	3.18	60.83	15.30	0.00	2.73	0.21	5.45	11.51	100.00
ปางตะ	13.68	8.41	17.88	8.46	0.06	15.39	8.15	5.81	21.55	100.00
รวม	16.33	25.15	20.62	10.72	1.76	4.28	4.29	7.35	9.49	100.00

ส่วนการสำรวจระบบการผลิตพืชของเกษตรกรรายครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงในพืช 3 ชนิด คือ พืชไร่ พืชผัก และไม้ผล/ไม้ยืนต้น ผลการสำรวจพบว่า ครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีระบบการผลิตพืชแบบอินทรีย์จำนวน 307 ราย ระบบการผลิตพืชแบบ GAP จำนวน 1,686 ราย ระบบการผลิตพืชแบบเคมีจำนวน 8,091 ราย และระบบการผลิตพืชแบบผสมผสานทั้งเคมีและ GAP จำนวน 483 ราย เมื่อพิจารณารายศูนย์ฯ พบว่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอ่างขางมีครัวเรือนที่มีระบบการผลิตพืชแบบอินทรีย์มากที่สุดคิดเป็น 97 ราย ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แฮมีครัวเรือนที่มีระบบการผลิตพืชแบบ GAP มากสุดคิดเป็น 263 ราย ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงพระบาทห้วยต้ม มีครัวเรือนที่มีระบบการผลิตพืชแบบเคมีมากที่สุดคิดเป็น 1,288 ราย และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแก่งน้อยมีครัวเรือนที่ไม่มีระบบการผลิตพืชแบบผสมผสานมากที่สุดคิดเป็น 95 ราย (ตารางที่ 4.8)

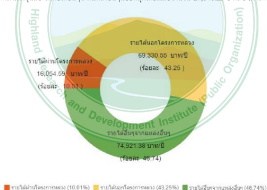
ตารางที่ 4.8 จำนวนระบบการผลิตพืชของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

ศูนย์	อินทรีย์	GAP	เคมี	ผสมผสาน	รวม
วัดจันทร์	13	148	246	0	407
ห้วยหลวง	24	215	335	12	586
สะไถะ	1	2	183	0	186
แม่สัถ	1	73	83	0	157
หนองเขียว	5	36	615	12	668
แม่ป๋วย	6	49	344	95	494
แม่สะป๊อก	29	108	119	0	256
ห้วยกุ่ม	2	88	334	10	434
ขุนแม่	3	55	330	55	443
แม่พริก	50	97	533	53	713
พระบาทห้วยต้ม	9	8	1,288	2	1,307
ขุนวาง	7	180	114	29	330
ห้วยแม่ป๋วย	40	73	296	28	437
แม่สอ	13	263	375	24	675
ปางอุ๋ง	3	59	711	92	865
อินทนนท์	3	24	198	39	264
ห้วยแม่	0	5	889	6	900
ปางค่า	0	22	414	1	437
อ่างขาง	97	99	369	64	609
ปางมะ	1	81	315	7	404
รวม	307	1,686	8,091	483	10,567

หมายเหตุ เกษตรกร 1 ราย มีระบบการผลิตพืชมากกว่า 1 ชนิด

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของครัวเรือน จากการสำรวจข้อมูลรายครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ด้านรายได้มีแหล่งที่มาของรายได้ออกเป็น 2 ประเภท คือ รายได้ผ่านโครงการหลวงและรายได้จากแหล่งอื่นๆ พบว่า ครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีรายได้รวมทั้งหมดโดยเฉลี่ยจำนวน 160,306.51 บาท/ปี แบ่งเป็น รายได้ผ่านโครงการหลวงโดยเฉลี่ยจำนวน 16,054.59 บาท/ปี (ร้อยละ 10.01) และรายได้นอกโครงการหลวงเฉลี่ยจำนวน 69,330.50 บาท/ปี (ร้อยละ 43.25) และรายได้อื่นๆจากแหล่งอื่นๆเฉลี่ยจำนวน 74,921.38 บาท/ปี (ร้อยละ 46.74) เมื่อพิจารณารายศูนย์พบว่า ครัวเรือนของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แตง มีรายได้รวมทั้งหมดมากที่สุดโดยเฉลี่ยจำนวน 282,070.61 บาท/ปี ครัวเรือนของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนาวง มีรายได้ผ่านโครงการหลวงมากที่สุดโดยเฉลี่ยจำนวน 76,152.61 บาท/ปี ครัวเรือนของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่แจ่ม มีรายได้นอกโครงการหลวงมากที่สุดโดยเฉลี่ยจำนวน 169,665.29 บาท/ปี และครัวเรือนของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปางตะเภา มีรายได้อื่นๆจากแหล่งอื่นๆมากที่สุดโดยเฉลี่ยจำนวน 159,543.48 บาท/ปี ส่วนครัวเรือนของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนแปะ มีรายได้รวมทั้งหมดน้อยที่สุดโดยเฉลี่ยจำนวน 87,303.15 บาท/ปี ครัวเรือนของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยแม่้ง มีรายได้ผ่านโครงการหลวงน้อยที่สุดโดยเฉลี่ยจำนวน 211.48 บาท/ปี ครัวเรือนของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยส้มป่อย มีรายได้นอกโครงการหลวงน้อยที่สุดโดยเฉลี่ยจำนวน 23,180.11 บาท/ปี และครัวเรือนของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนแปะมีรายได้อื่นๆจากแหล่งอื่นๆน้อยที่สุดโดยเฉลี่ยจำนวน 27,646.25 บาท/ปี (ตารางที่ 4.9)

ภาพที่ 4.7 รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

ตารางที่ 4.9 รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

ศูนย์	รายได้ผ่านโครงการหลวง			รายได้นอกโครงการหลวง			รายได้อื่นๆ	รวม
	ภาคเกษตร	นอกภาคเกษตร	รวม	ภาคเกษตร	นอกภาคเกษตร	รวม		
วัดจันทร์	6,411.38	57.60	6,468.99	13,239.36	19,002.88	32,242.24	85,618.61	124,329.83
ทุ่งหลวง	15,047.02	67.23	15,114.25	31,979.76	18,582.30	50,562.06	52,476.68	118,152.98
สายบัว	857.24	-	857.24	27,043.05	11,020.44	38,063.49	91,634.19	130,554.91
ลาดึง	3,638.54	-	3,638.54	62,942.10	21,340.95	84,283.05	67,962.86	155,884.44
หนองเขียว	8,409.30	4.17	8,413.48	90,871.72	11,100.35	101,972.07	37,669.11	148,054.66
น่าน้อย	18,789.01	-	18,789.01	125,121.73	15,388.56	140,510.29	74,192.19	233,491.49
แม่ตะปอก	15,223.73	-	15,223.73	16,231.71	17,407.12	33,638.83	52,555.62	101,418.18
หนองจ๋าน	8,799.06	-	8,799.06	27,226.50	6,696.18	33,922.68	96,694.33	139,416.07
ขุนลาปะ	11,804.92	-	11,804.92	41,027.19	6,824.80	47,851.99	27,646.25	87,303.15
แม่พริกเหนือ	8,468.84	99.50	8,568.34	34,475.92	8,401.99	42,877.91	104,222.78	155,669.03
พระบาทน้อยเดิม	347.27	70.47	417.73	43,996.92	9,295.65	53,292.57	71,249.56	124,959.86
ขุนวาง	75,089.58	1,063.04	76,152.61	56,409.19	7,383.04	63,792.23	56,861.84	196,806.68
ห้วยสัมปอ	15,308.79	488.78	15,887.57	17,973.77	5,206.34	23,180.11	54,533.37	93,601.05
แม่ส	51,174.41	-	51,174.41	162,114.31	7,550.98	169,665.29	61,230.91	282,070.61
ป่าตู่	10,940.11	-	10,940.11	133,408.90	5,339.80	138,748.70	43,604.69	193,293.50
ฮินหมอนที่	18,457.21	597.19	19,054.40	50,273.68	7,953.47	58,227.15	65,939.34	143,220.89
ห้วยผิง	211.48	-	211.48	56,534.40	8,439.87	64,974.27	90,828.64	156,014.39
ป่าคำ	7,303.24	-	7,303.24	77,764.81	4,230.05	81,994.86	103,002.61	192,300.71
อ่างช้าง	27,904.40	47.12	27,951.52	34,677.96	5,038.69	39,716.65	111,657.82	179,335.99
ป่าตะ	4,735.47	-	4,735.47	45,680.27	4,515.91	49,996.18	159,543.48	214,275.13
รวม	15,926.30	128.29	16,054.59	59,776.52	9,554.03	69,330.55	74,921.38	160,306.51

ส่วนค่าใช้จ่าย เงินออม และหนี้สินของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง พบว่า สัดส่วนครัวเรือนของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมดโดยเฉลี่ยจำนวน 112,353.65 บาท/ปี สามารถแบ่งออกเป็น ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 89,021.02 บาท/ปี (ร้อยละ 79.23) และค่าใช้จ่ายด้านการเกษตรโดยเฉลี่ย 23,332.64 บาท/ปี (ร้อยละ 20.77) ส่วนเงินออมและหนี้สินของครัวเรือนโดยเฉลี่ย 20,102.71 และ 103,655.04 บาท/ปี ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายศูนย์พบว่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอินทนนท์ มีค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมดมากที่สุดโดยเฉลี่ยจำนวน 326,340.27 บาท/ปี โดยสัดส่วนค่าใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือนมากถึงร้อยละ 93.86 และค่าใช้จ่ายด้านการเกษตรร้อยละ 6.14 ด้านเงินออมและหนี้สิน พบว่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปางค่าและศูนย์พัฒนาโครงการหลวงปางตะ มีเงินออมและหนี้สินมากที่สุดโดยเฉลี่ย 131,256.76 และ 326,208.32 บาท/ปี ตามลำดับ (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 ค่าใช้จ่าย เงินออม และหนี้สินโดยเฉลี่ยของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

ศูนย์	จำนวนค่าใช้จ่าย			จำนวนเงินออม (บาท)	จำนวนหนี้สิน/สิน (บาท)
	ในครัวเรือน (บาท/ปี)	ด้านการเกษตร (บาท/ปี)	ค่าใช้จ่ายรวม (บาท/ปี)		
วัดจันทร์	81,150.52	74,701.88	6,448.64	14,158.91	147,399.07
ห้วยหลวง	80,237.89	67,226.16	13,011.73	14,085.86	50,384.11
สะโงะ	87,370.43	75,537.47	11,832.96	15,977.18	122,632.65
ผาตั้ง	109,400.27	84,659.00	24,741.27	8,947.62	56,378.41
หนองเงี้ยว	97,768.50	73,677.90	24,090.61	12,158.16	59,117.69
แม่ป๋อง	126,782.90	90,118.01	36,664.89	17,129.19	105,292.45
แม่สโงะ	68,504.93	59,907.80	8,597.13	6,464.93	58,023.30
หนองจำนง	94,034.81	76,758.76	17,276.06	19,945.38	71,747.59
ขุนเสก	74,291.76	57,077.10	17,214.66	3,750.59	50,418.95
แม่ทาเหนือ	81,056.84	70,073.38	10,983.47	14,394.20	65,386.81
พระบาทหัวดง	85,756.92	64,475.82	21,281.11	3,777.89	65,927.69
ขุนวาง	139,420.11	93,504.65	45,915.46	15,263.96	111,735.50
หัวเขื่อนป้อ	59,688.49	50,906.64	8,779.84	3,582.44	39,724.69
แม่ส	178,481.86	118,525.95	59,955.91	41,351.52	151,296.15
ป่าฝาง	147,769.22	93,616.93	54,152.29	7,221.29	143,312.48
อินทนนท์	326,340.27	306,308.71	20,031.56	9,988.34	112,897.48
ห้วยคัง	94,236.55	76,473.75	17,762.80	13,768.93	219,338.58
ป่าค่า	110,494.42	78,096.50	32,397.92	131,256.76	85,174.39
อ่างช้าง	102,785.78	86,363.59	16,422.19	10,995.28	27,704.80
ป่าละ	101,502.63	82,410.35	19,092.28	37,856.10	326,208.32
รวม	112,353.65	89,021.02	23,332.64	20,102.71	103,655.04

ในเรื่องการเลี้ยงสัตว์ของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง พบว่า ครัวเรือนมีการเลี้ยงไก่มากที่สุดจำนวน 158,371 ตัว รองลงมาคือ สุกร โค กระบือ จำนวน 21,066 , 13,266 , 4,173 ตัว (ภาพที่ 4.8) พบว่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงที่มีการเลี้ยงไก่มากที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยแล้ง และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงที่มีการเลี้ยง สุกร โค กระบือ มากที่สุดคือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงวัดจันทร์ แม่ทาเหนือ และทุ่งหลวง ตามลำดับ (ตารางที่ 4.11)

ภาพที่ 4.8 จำนวนการเลี้ยงสัตว์ของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

ตารางที่ 4.11 จำนวนการเลี้ยงสัตว์ของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง 20 แห่ง

ศูนย์	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	สุกร (ตัว)	กระบือ (ตัว)	โค (ตัว)	ช้าง (ตัว)	ม้า (ตัว)	กระต่าย (ตัว)	ปลา (ปล)
วัดจันทร์	12,970	56	2,637	671	1,243	0	0	60	24
ห้วยหลวง	7,940	111	2,009	780	1,743	12	6	1	9
สบใจ	5,890	189	268	6	53	0	0	0	19
นาดี	7,431	405	318	0	80	0	1	0	4
หนองฮีรา	10,559	202	599	0	0	0	0	0	1
แก่งฮัง	12,680	40	1,746	708	453	0	0	0	2
แม่ศรีปือก	3,112	47	526	328	608	2	0	0	5
หมอกจำน	11,147	206	1,221	145	113	0	0	0	22
ขุนแปะ	2,460	7	813	198	950	0	0	0	0
แม่ทาเหนือ	13,824	525	2,033	482	3,786	1	0	0	13
พระบาทหัวดั้น	938	15	257	0	65	0	0	0	0
ขุนวาง	3,002	44	453	337	212	-	-	-	33
หัวหินปอ	1,627	90	636	332	417	0	0	0	2
แม่ส	7,666	139	1,469	86	511	1	0	0	7
ปางสูง	9,625	128	2,285	756	964	23	0	0	2
อีกกนด	8,442	109	1,631	735	1,429	0	0	0	3
หัวมด	17,580	1,204	990	37	188	0	0	0	22
ปึงคำ	9,146	551	745	7	0	0	0	0	3
อำฮาง	4,780	5	306	18	0	1	267	2	0
ป่าละ	7,562	60	124	94	451	0	0	0	23
รวม	158,371	4,173	21,666	5,720	13,266	40	274	63	194

การปลูกป่าชาวบ้านและการใช้ประโยชน์ของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง เมื่อด้วยเกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับป่าชาวบ้านค่อนข้างน้อย ทำให้ข้อมูลที่ได้ค่อนข้างน้อยในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ พบว่า มีจำนวนการปลูกป่าชาวบ้านโดยแบ่งเป็นแปลงเฉลี่ย 0.05 ไร่ (ปลูกมาแล้ว 3 ปีขึ้นไป) และแปลงใหม่เฉลี่ย 0.03 ไร่ (ปลูกไม่เกิน 3 ปี) พืชที่ปลูกนั้น ได้แก่ ไม้หนามยูคา ลิปัด การบูร พญาเสือโคร่ง จันทน์ทองเทศ กระถินดอย ไม้ท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งพืชที่ปลูกเหล่านี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ อาทิเช่น การซ่อมแซมบ้าน, เมาวรี, ทำค้ำไม้ผล/ทำฮันไม้อัด, ไร่เจริญ, ร่มเงา, ฟิน ฯลฯ พบว่า ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงที่มีจำนวนการปลูกป่าชาวบ้านมากที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอยส่วนศูนย์พัฒนาโครงการหลวงสะโอะ แม่สอ ห้วยเม็ก ปางตะ ไม่พบข้อมูลการปลูกป่าชาวบ้าน และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนแปะมีรายได้จากการปลูกป่าชาวบ้านและนำไปใช้ประโยชน์มากที่สุดจำนวน 50,000 บาท (ตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.12 การปลูกป่าชาวบ้านและการใช้ประโยชน์โดยเฉลี่ยของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

ศูนย์	พื้นที่ปลูก (ไร่)		ชนิดไม้	การใช้ประโยชน์	รายได้
	ปลูกเก่า	ปลูกใหม่			
วัดจันทร์	0.03	0.01	แม่ปัดหนาม จันทน์ทองเทศ การบูร ไม้ท้องถิ่น	ไร่ ฟิน บ้าน	
ทุ่งหลวง	0.07	0.04	แม่ปัดหนาม จันทน์ทองเทศ ขาทุบ ไม้ การบูร ไม้ ไคเรว กระถินดอย ไม้หนามยูคา/ไม้หวานอย่างขาว	เมาวรี, พอกฮัก/ซ่อมแซมบ้าน, บริเวณ	
สะโอะ	-	-	-	-	
ผาตั้ง	0.04	0.03	จันทน์ทองเทศ ไม้การบูร,แม่ปัดหนาม	ไร่ ฟิน ผ่าน ซ่อมแซมบ้าน ไร่เจริญ	
หนองหอย	0.36	0.24	จันทน์ทองเทศ กระถินดอย แม่ปัดหนาม	ฟินบ้าน, ร่มเงาทำไม้, พอกฮัก, ซ่อมแซมบ้าน, เมาวรีบ้าน	16,500
แม่มอญ	0.25	0.03	จันทน์ทองเทศ ไม้การบูร,แม่ปัดหนาม	เมาวรี	
แม่สะป๊อก	0.05	0.00	ไม้หนามยูคา แม่ปัดหนาม บูชาลิปัด การบูร พญาเสือโคร่ง จันทน์ทองเทศ กระถินดอย	ร่มเงา เมาวรี ฟิน	
พญาบ้าน	0.06	0.01	จันทน์ทองเทศ ไม้การบูร,แม่ปัดหนาม	ไร่ ฟิน ผ่าน ซ่อมแซมบ้าน ไร่เจริญ	1,000
ขุนแปะ	0.02	0.00	จันทน์ทองเทศ, กระถินดอย, การบูร, บูชาลิปัด, ไม้ท้องถิ่น	จำพวก, เมาวรีบ้าน/พื้นที่เกษตร	50,000
แม่พริกมื่อ	0.01	0.00	จันทน์ทองเทศ	ไร่ ร่มเงา	
พระบาทห้วยต้ม	0.01	0.00	การบูร บูชาลิปัด ไคเรว	เมาวรีบ้าน/พื้นที่เกษตร	
ขุนวาง	0.11	0.06	จันทน์ทองเทศ การบูร ไม้หนามยูคา/ไม้หวานอย่างขาว ไม้ท้องถิ่น	ฟินบ้าน ทำค้ำไม้ผล/ ไร่เจริญ ซ่อมแซมบ้าน เมาวรีบ้าน/พื้นที่เกษตร	
ห้วยหินบอย	0.05	0.17	จันทน์ทองเทศ กระถินดอย ไม้หนามยูคา	เมาวรี ซ่อมบ้าน	
แม่สอ	-	-	-	-	
ปางมู่	0.00	0.03	จันทน์ทองเทศ	เมาวรี	
ฮินทนต์	0.01	0.02	จันทน์ทองเทศ, แม่ปัดหนาม, ไม้หนามยูคา/ไม้หวานอย่างขาว, ไม้ท้องถิ่น	ซ่อมแซมบ้าน, เมาวรี, ทำค้ำไม้ผล/ทำฮันไม้อัด, ไร่เจริญ, บริเวณ, ร่มเงา	
ห้วยเม็ก	-	-	-	-	
ปีนคำ	0.00	0.02	จันทน์ทองเทศ, ไม้	เมาวรี	-
อำเภาง	0.03	0.00	ไม้	ไร่เจริญ	
ปางตะ	-	-	-	-	
รวม	0.05	0.03			

บทที่ 5

การจัดการข้อมูลรายครัวเรือน

การจัดการข้อมูลรายครัวเรือนเป็นการบันทึกและแสดงผลข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในรูปแบบโปรแกรมพื้นฐาน Microsoft Excel เพื่อจัดทำเป็นฐานข้อมูลรายครัวเรือนเกษตรกรของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง และสามารถนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลเกษตรในระบบโปรแกรมสำเร็จรูป SAP (System Application Products) ของมูลนิธิโครงการหลวงต่อไป โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน ข้อมูลด้านการถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ และข้อมูลรายครัวเรือนของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน

ข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน เป็นข้อมูลภาพรวมของแต่ละครัวเรือนในศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ประกอบด้วย 1) ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์/หัวหน้าครัวเรือน อายุ เพศ อาชีพที่ตั้ง และที่อยู่อาศัย เลขบัตรประจำตัวประชาชน รหัสเกษตรกรสมาชิกโครงการหลวง (ภาพ 5.1) 2) ข้อมูลพื้นฐานครัวเรือน ได้แก่ ข้อมูลสมาชิกแต่ละคนของครัวเรือน เพศ อายุ ความเกี่ยวข้องกันกับหัวหน้าครัวเรือน อาชีพหลัก อาชีพเสริม อาชีพพลีชีพอื่น ๆ การศึกษา และแรงงานในครัวเรือน (ภาพ 5.2) และ 3) ข้อมูลทรัพย์สินในครัวเรือน ได้แก่ ที่ดิน บ้าน โรงเรือน ยานพาหนะ เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น (ภาพ 5.3)

รหัส	ชื่อ-สกุล	เพศ	อายุ	ความสัมพันธ์	อาชีพหลัก	อาชีพเสริม	อาชีพพลีชีพอื่น ๆ	การศึกษา	แรงงานในครัวเรือน
1	สมชาย ใจดี	ชาย	45	หัวหน้า	เกษตรกร	ค้าขาย	ไม่มี	ประถมศึกษา	ทำงานในครัวเรือน
2	สมชาย ใจดี	ชาย	45	หัวหน้า	เกษตรกร	ค้าขาย	ไม่มี	ประถมศึกษา	ทำงานในครัวเรือน
3	สมชาย ใจดี	ชาย	45	หัวหน้า	เกษตรกร	ค้าขาย	ไม่มี	ประถมศึกษา	ทำงานในครัวเรือน
4	สมชาย ใจดี	ชาย	45	หัวหน้า	เกษตรกร	ค้าขาย	ไม่มี	ประถมศึกษา	ทำงานในครัวเรือน
5	สมชาย ใจดี	ชาย	45	หัวหน้า	เกษตรกร	ค้าขาย	ไม่มี	ประถมศึกษา	ทำงานในครัวเรือน
6	สมชาย ใจดี	ชาย	45	หัวหน้า	เกษตรกร	ค้าขาย	ไม่มี	ประถมศึกษา	ทำงานในครัวเรือน
7	สมชาย ใจดี	ชาย	45	หัวหน้า	เกษตรกร	ค้าขาย	ไม่มี	ประถมศึกษา	ทำงานในครัวเรือน
8	สมชาย ใจดี	ชาย	45	หัวหน้า	เกษตรกร	ค้าขาย	ไม่มี	ประถมศึกษา	ทำงานในครัวเรือน
9	สมชาย ใจดี	ชาย	45	หัวหน้า	เกษตรกร	ค้าขาย	ไม่มี	ประถมศึกษา	ทำงานในครัวเรือน
10	สมชาย ใจดี	ชาย	45	หัวหน้า	เกษตรกร	ค้าขาย	ไม่มี	ประถมศึกษา	ทำงานในครัวเรือน
11	สมชาย ใจดี	ชาย	45	หัวหน้า	เกษตรกร	ค้าขาย	ไม่มี	ประถมศึกษา	ทำงานในครัวเรือน
12	สมชาย ใจดี	ชาย	45	หัวหน้า	เกษตรกร	ค้าขาย	ไม่มี	ประถมศึกษา	ทำงานในครัวเรือน
13	สมชาย ใจดี	ชาย	45	หัวหน้า	เกษตรกร	ค้าขาย	ไม่มี	ประถมศึกษา	ทำงานในครัวเรือน

ภาพ 5.3 ข้อมูลทั่วไป

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q
1	จุด	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12

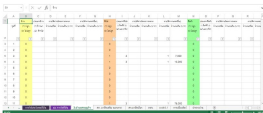
ภาพ 5.4 หน่วยงานของแม่พันธุ์เขา

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q
1	จุด	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12

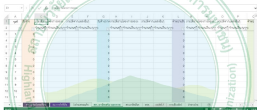
ภาพ 5.5 รายละเอียดการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย 1) จำนวนรายได้ทั้งหมดของครัวเรือน แสดงในหน่วย บาทต่อปี โดยแหล่งที่มาของรายได้มาจากภาคการเกษตรครัวเรือนตามอาชีพที่เพาะปลูก ได้แก่ รายได้ภาคการเกษตรผ่านโครงการหลวง รายได้จากแหล่งอื่นๆ และระบบการผลิตของชนชั้นอื่นๆ (อินทรีย์ GAP และอื่นๆ) (ภาพ 5.6) 2) รายได้จากอาชีพเสริม เป็นรายได้ที่ได้จากการประกอบอาชีพเสริมของแต่ละครัวเรือน โดยแหล่งที่มาของรายได้มาจากนอกภาคการเกษตร ได้แก่ รายได้นอกภาคการเกษตรผ่านโครงการหลวง รายได้นอกภาคการเกษตรอื่นๆ หน่วยงานภาครัฐ (ภาพ 5.7) 3) รายได้จากอาชีพหลักอื่นๆ เป็นรายได้ที่ได้จากการประกอบอาชีพหลักอื่นๆ ของแต่ละครัวเรือน ได้แก่ รายได้จากแหล่งอื่นๆ (ภาพ 5.8) 4) ค่าใช้จ่ายและหนี้สินในครัวเรือน ได้แก่ จำนวนเงินรายจ่ายทั้งหมดในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ค่าใช้จ่ายด้านการเกษตร จำนวนเงินออมของครัวเรือน และภาระหนี้สินของครัวเรือน (ภาพ 5.9) 5) การเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ ชนิดสัตว์ต่างๆ ของแต่ละครัวเรือน (ภาพ 5.10) และ 6) การปลูกป่าชาวบ้านและการใช้ประโยชน์ ได้แก่ ข้อมูลจำนวนแปลง และจำนวนไร่ ข้อมูลการใช้ประโยชน์ ชนิดไม้ที่ใช้ประโยชน์ และมูลค่าการจำหน่ายสร้างรายได้ เป็นต้น (ภาพ 5.11)

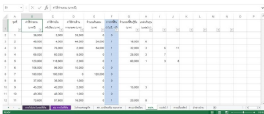
ภาพ 5.6 ข้อมูลจำนวนรายได้ทั้งหมดของครัวเรือน

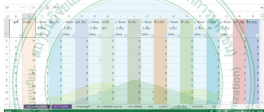
ภาพ 5.7 ข้อมูลรายได้จากอาชีพเสริม

ภาพ 5.8 ข้อมูลรายได้จากอาชีพหลักอื่นๆ

ภาพ 5.9 ข้อมูลค่าใช้จ่ายและหนี้สินในครัวเรือน

ภาพ 5.10 ข้อมูลการเลี้ยงสัตว์

ภาพ 5.11 ข้อมูลการปลูกป่าชาวบ้านและการใช้ประโยชน์

ส่วนที่ 4 ข้อมูลรายครัวเรือนของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

ข้อมูลรายครัวเรือน เป็นส่วนที่แสดงข้อมูลภาพรวมของแต่ละส่วนที่ตรวจสอบความถูกต้องโดยใช้โปรแกรมพื้นฐาน Microsoft Excel คำสั่ง Pivot และเรียบเรียงจัดทำฐานข้อมูลรายครัวเรือนของแต่ละศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานครัวเรือน ข้อมูลส่วนบุคคลของเกษตรกร เขตที่ตั้งและที่อยู่อาศัย ทรัพย์สินในครัวเรือน ข้อมูลการถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ลักษณะเศรษฐกิจครัวเรือน การเลี้ยงสัตว์ การปลูกพืชสวนบ้าน (ภาพ 5.12)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน

จากการสำรวจข้อมูลรายครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงใน ปี 2559 จำนวน 20 แห่ง คือ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงวชิรจักรันท์ พงษ์หลวง สะโละ ผาตั้ง หมอเขี้ยว แก่น้อย แม่สะป๊อก หมอกจาม ชุนแปะ แม่ทาเหนือ พระบาทห้วยต้ม ชุนวาง ห้วยส้มป่อย แม่แฮ ปางอู่ อินทนนท์ ห้วยแอ่ง ปิงค่า อ่างช้าง และปางละ โดยผลการสำรวจมีดังนี้ จำนวนครัวเรือนที่สำรวจได้ทั้งหมด 14,273 ครัวเรือน มีสัดส่วนของประชากรเพศชายและเพศหญิงใกล้เคียงกัน โดยเพศชายคิดเป็นร้อยละ 50.50 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 49.50 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 4.53 คน มีแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.23 คน เมื่อพิจารณาช่วงอายุของสมาชิกครัวเรือน พบว่า สัดส่วนช่วงอายุของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 0-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.77 ส่วนช่วงอายุมากกว่า 80 ปี มีสัดส่วนช่วงอายุของสมาชิกในครัวเรือนโดยเฉลี่ยน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 1.32 ในเรื่องข้อมูลการศึกษาของสมาชิกในครัวเรือนนั้น สมาชิกครัวเรือนส่วนใหญ่ได้เรียนการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 56.63 ของสมาชิกในครัวเรือนทั้งหมด อยู่ระหว่างการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 28.25 และไม่ได้เรียนการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 33.12 โดยสัดส่วนของสมาชิกครัวเรือนที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนปลายมีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 41.44 และจบการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีสัดส่วนของสมาชิกครัวเรือนน้อยสุดคิดเป็นร้อยละ 0.47 ด้านการประกอบอาชีพ สมาชิกครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีสัดส่วนการประกอบอาชีพเกษตรกร มากสุดโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 44.52 ส่วนการประกอบอาชีพอื่นของบ้านมีสัดส่วนของสมาชิกครัวเรือนน้อยสุดโดยเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 0.05 ในส่วนข้อมูลทรัพย์สินในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของครัวเรือนนั้น จากแบบสัมภาษณ์จะประกอบไปด้วย ที่ดิน บ้าน โรงเรือน รถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถไถ ทีวี ตู้เย็น เครื่องซักผ้า กั้น พบว่า จำนวนครัวเรือนส่วนใหญ่ไม่มีสัดส่วนของการเป็นเจ้าของบ้าน ที่ดิน รถจักรยานยนต์ ทีวี คิดเป็นร้อยละ 98.93 , 98.12 , 89.21 , 85.09 ตามลำดับ และทรัพย์สินในครัวเรือนที่มีสัดส่วนของการเป็นเจ้าของน้อยที่สุดคือ โรงเรือน และรถไถ คิดเป็นร้อยละ 5.30 และ 20.26 ตามลำดับ ซึ่งในแง่ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีสัดส่วนของข้อมูลทรัพย์สินในครัวเรือนโดยเฉลี่ยของครัวเรือนไม่แตกต่างกันมาก

ส่วนที่ 2 ข้อมูลการถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน

การถือครองและการใช้ประโยชน์ที่ดินนั้น จากการสำรวจข้อมูลรายครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ในปี 2559 จำนวน 20 แห่ง พบว่า ครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีพื้นที่ถือครองทั้งหมดโดยเฉลี่ย 15.83 ไร่/ครัวเรือน โดยแบ่งเป็นพื้นที่อยู่อาศัยโดยเฉลี่ย 0.74 ไร่/ครัวเรือน พื้นที่เกษตร 15.43 ไร่/ครัวเรือน พื้นที่อื่นๆ 0.24 ไร่/ครัวเรือน และพื้นที่เช่า 5.42 ไร่/ครัวเรือน หากจะแปลตามสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินของครัวเรือนนั้น การใช้ประโยชน์ที่ดินในการปลูกไร่หมุนเวียน เช่น ข้าวไร่ ข้าวโพด มีสัดส่วนมากที่สุดโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 25.15 และครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินในการเลี้ยงสัตว์ น้อยสุดโดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 1.76 ส่วนการสำรวจระบบการผลิตพืชของเกษตรกรรายครัวเรือน จะแบ่งชนิดพืชออกเป็น 3 ชนิด คือ พืชไร่ พืชผัก และไม้ผล/ไม้ยืนต้น โดยครัวเรือนใน

พื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีระบบการผลิตพืชแบบอินทรีย์จำนวน 307 ราย ระบบการผลิตพืชแบบ GAP จำนวน 1,686 ราย ระบบการผลิตพืชแบบเคมีจำนวน 8,091 ราย และระบบการผลิตพืชแบบผสมผสานทั้งเคมีและ GAP จำนวน 483 ราย

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ในด้านเศรษฐกิจ จากการสำรวจข้อมูลรายครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ในปี 2559 จำนวน 20 แห่ง สามารถแบ่งแหล่งที่มาของรายได้ออกเป็น 2 ประเภท คือ รายได้ผ่านโครงการหลวงและรายได้จากแหล่งอื่นๆ พบว่า ครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีรายได้รวมทั้งหมดโดยเฉลี่ยจำนวน 160,306.51 บาท/ปี แบ่งเป็น รายได้ผ่านโครงการหลวงโดยเฉลี่ยจำนวน 16,054.59 บาท/ปี และรายได้จากแหล่งอื่นๆโดยเฉลี่ยจำนวน 144,251.93 บาท/ปี ส่วนค่าใช้จ่าย เงินออม และหนี้สินของครัวเรือนของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง มีค่าใช้จ่ายรวมทั้งหมดโดยเฉลี่ยจำนวน 111,963.58 บาท/ปี สามารถแบ่งออกเป็น ค่าใช้จ่ายในครัวเรือนโดยเฉลี่ย 89,144.40 บาท/ปี และค่าใช้จ่ายด้านการเกษตรโดยเฉลี่ย 24,184.86 บาท/ปี และมีเงินออมและหนี้สินของครัวเรือนโดยเฉลี่ย 27,102.10 และ 127,659.08 บาท/ปี ตามลำดับ ในเรื่องการเลี้ยงสัตว์ของครัวเรือนในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง ครัวเรือนมีการเลี้ยงสัตว์โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 9 ชนิด โดยครัวเรือนมีการเลี้ยงโคมากที่สุดจำนวน 158,371 ตัว รองลงมาคือ สุกร โค กระบือ จำนวน 21,066 , 13,266 , 4,173 ตัว ตามลำดับ และในเรื่องป่าชาวบ้านและการใช้ประโยชน์ของครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงมีจำนวนการปลูกป่าชาวบ้าน โดยแบ่งเป็นแปลงค่าเฉลี่ย 27.24 ไร่ และแปลงเงินเฉลี่ย 19.54 ไร่ พืชที่ปลูกนั้น ได้แก่ ไม่หมารู้ เมเปิ้ลหอมยูคาลิปตัส การบูร พญาเสือโคร่ง จันทร์ทองเทศ กระดินค้อย ไม้ทองถิ่น เป็นต้น ซึ่งพืชที่ปลูกเหล่านั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ อาทิเช่น การซ่อมแซมบ้าน, แนวรั้ว, ทำค้ำไม้ผล/ค้ำย้าน้ำผึ้ง, ไร่เลี้ยง, ร่มเงา , ฟิน ฯลฯ